



## זמני שבת קודש

רבנו תם	מוצאי שבת	הדלקת נרות	
17:54	17:31	16:30	תל אביב
17:59	17:35	16:29	ירושלים
17:51	17:28	16:27	חיפה

## שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

## העיניים שלנו

אנשים עלולים לחשוב שהעין רואה, מביטה, והמראות עוברים חולפים ואינם, לא מותירים כל השפעה. אבל האמת היא שהעין מצלמת כל שבריר שניה, וכל מראה שנחרט בה הוא רב השפעה ובעל עוצמה אדירה, לטוב או חלילה לרע. לכן ההקפדה על שמירת העיניים כה חשובה, והאיסור להביט במראות אסורים נקבע בתורה באיסור 'ולא תתורו אחרי... עיניכם'.

ההשפעה של העין כה גדולה, עד שבה תלויה ההגנה אותה מעניק בורא עולם לכל אדם. כלומר, כשאדם יוצא לרחוב, והוא שומר את עיניו, מסובב את ראשו שלא לראות תמונה, שלט, או מחזה לא ראוי, עוצם את עיניו מלראות ברע - בכך הוא מלביש לעצמו, למשפחתו ולכל העולם כולו שכבת הגנה ובטחון, מכל איום או פגע.

כולנו רוצים להיות מוגנים ושמורים, ולכן התגלית הזו היא כה חשובה, כי היא מבהירה שגם אדם יעשה ביטוח מיטבי לחייו ויכסה את משפחתו בשכבות הגנה, כל זאת יכול להועיל רק אם האדם דואג שבורא עולם ישמור עליו, יגן עליו, יסוך עליו, ינצור אותו. ככל שאדם שומר את עיניו ומגן עליהן מכל מראה אסור - בדיוק באותו יחס, באותה צורה ובאותה שמירה, בורא עולם שומר אותו ומגן עליו ועל משפחתו!

הימים הללו, הם הימים שאנו נמצאים בעיצומם, ימי השובבי"ם הקדושים. אלו הימים בהם אנו קוראים את פרשות התורה 'שמות', וארא, בא, בשלח, יתרו, משפטים', שראשי התיבות שלהן הם 'שובבי"ם'. בשבועות אלו עוסקת התורה ביציאת עם ישראל ממצרים עד לקבלת התורה בקדושה ובטהרה - ולכן השבועות הללו מעניקים לכל יהודי הזדמנות להתקדש גם בימינו!

כי ככל שנשמור עליה יותר, ככל שנגן עליה מפני כל ראייה אסורה, ככל שנבטח אותה מכל מה שפוגע בה ובנו - כך נבטיח לעצמנו חיים מוגנים ושמורים, שמחים ומאושרים!



הרה"ג דניאל זר שליט"א  
ראש הישיבה המוסדות

## הבבא סאלי

סיפורי מופתים ועובדות על קדושתו של הבבא סאלי זיע"א

בלילה, אין נפש חיה ברחוב, הבבא סאלי יוצא החוצה הצעוף על הפנים ואני מחזיק לו את היד, למה הצעוף? אין אף אחד ברחוב, אלא שהנהגה זו הנהגה, גדר זה גדר! איזו קדושה וטהרה!

ראשי ישיבות היו באים לבנו המנורה הטהורה הבבא מאיר זיע"א ושואלים אותו איך אפשר להחדיר יראת שמים לתלמידים, והיה אומר להם תחנכו אותם לשמירת העיניים, אם יש שמירת עיניים יש יראת שמים, אין שמירת עיניים אין יראת שמים. אין יצר הרע נכנס באדם אלא דרך העיניים, העיניים קדושות כל הגוף קדוש וטהור. וזה שכתוב "ותרא האשה כי תאווה הוא לעיניים", אם העיניים ראוות הלב חומד אבל אם אין העיניים ראוות הלב לא חומד. אדם קדוש הוא מי שעינו שמורות, אדם שעינו זרוקים בכל מקום, ה' ירחם עליו.

פעם כשהיה ילד קילל מישהו, קרא לו אבא וגער בו, הוא אמר לו: אסור לקלל, אבל על אחת כמה וכמה לנכד של רבי יעקב אבוחצירה, זה דבר מסוכן, אמר לו בן יברך ישראל, אתה מקבל על עצמך שמהיום והלאה לא תקלל יהודי רק פקודת אביו ומקיים מצותו ומבורך כל יהודי.

את הגדלות של הבבא סאלי בתורה א"א לתאר, בכל חלקי התורה היו ידיו אמונה. אחיו הגדול כתב ספר קדוש פתח האוהל על כל התורה, בדרך פרד"ס, קשה להבין את עומק דבריו. והבבא סאלי כתב כמעט בלי להכין הסכמה לספר, ישבו על ההסכמה שלו עשרה תלמידי חכמים ומצאו לה מקורות משלוש מאות ספרים, הכל היה מונח אצלו כבקופסא. חושבים שהבבא סאלי היה בעל מופתים, צריך לדעת מהיכן זה בא, משנים צרופות באש עמלה של תורה, המופתים זה תכשיט לעיקר שזה גדלות בתורה. אני מקבל קהל ומספרים לי על פלוני שעשה מופתים, גם החרטומים במצרים עשו מופתים, קודם כל תהיה תלמיד חכם וקדוש, ואז המופתים מעידים על גדלות אמת. מלבד היותו בקי בכל מקצועות התורה, היה בעל הלכה ואפילו בבדיקות הטריופיות סופר סת"ם ומוהל. ובספר התורה שהוא כתב היה קורא שנים מקרא ואחד תרגום. זכותו תגן עלינו אמן!

מתוך דרשתו השבועית של הר"ג דניאל זר שליט"א  
המתקיימת בכל זום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

שבוע התקיימה הילולת הצדיק הקדוש הבבא סאלי - רבי ישראל אבוחצירה זכותו תגן עלינו אמן. ארבעה דברים הבין רבינו, שצריך, כדי להגיע לדרגות גבוהות ונוראות של קדושה וטהרה וקרבה לבורא יתברך. הראשונה, הצורך בשקידה בתורה יומם ולילה, הוא היה רואה את אחיו הגדול רבי דוד ה"ד, שהיה מסתגר עם האבא רבי מסעוד כמעט כל היממה ברציפות. והוא הבין שכדי לגדול בתורה ויראת שמים, להתקדש ולהטהר, הוא חייב לשקוד על התורה ללא הפסקה.

והדבר השני שלמד, זה ההתנזרות מהמותרות בעולם הזה, הוא ראה את אבות המשפחה אין מתנזרים מהנאות העולם, אוכלים רק מה שחייבים כדי להחזיק את הגוף, רבי יעקב היה צם משבת לשבת ממש, וכן היו בורחים מכל שאר הנאות שמרחיקות את האדם מהדבקות בה'. והבין את המשנה "כך היא דרכה של תורה פת במלח תאכל ומים במשורה תשתה ועל הארץ תישן וחיי צער תחיה ובתורה אתה עמל", כפשוטה ומשמעה, והבין שזו הדרך ילך בה אדם שרוצה להגיע להשגות עליונות ולגעת בפסגות רוחניות עליונות.

והדבר השלישי, הוא שמירת הפה מדברים בטלים, הפה מיועד רק ללימוד התורה הק' ולחיזוק הדת, ועל אחת כמה וכמה מדברים אסורים, כמו לשון הרע רכילות וכל כיוצ"ב. ולשמור את הפה רק לדברים של קדושה.

והדבר הרביעי שקיבל הבבא סאלי בבית הוריו, הוא שמירת העיניים בתכלית, כמו שראה אצל אבותיו הק' שהיו נוהגים לכסות את העיניים ברחוב בצעיף. כאביו היה הולך גם הוא ברחוב עם הצעיף על הפנים. והבין כי בלי שמירת העיניים א"א להתעלות בתורה ויראת שמים.

היה בירושלים צדיק יסוד עולם, רבי רחמים זצ"ל, הייתי אצלו הרבה מאד. הייתי בחור, היה זה לפני כארבעים וחמש שנה, והוא סיפר לי שארבעים שנה קודם, זאת אומרת לפני כשמונים וחמש שנה התארח הבבא סאלי אצלו בבית, [הבבא סאלי לא הלך לכל אחד, ויגיד עליו רעון], ואמר לי ר' רחמים זצוק"ל: רציתי להציג מיטה לבבא סאלי, והוא לא הסכים, הוא שכב על מזרון על הרצפה, חשבת שישן אבל לא, הוא מוציא ספר ולומד בשכיבה, והנה השעה שתיים בלילה הבבא סאלי קורא לי ואומר, בוא נלך למקוה. שתיים

## ההקדשה השבועית

הוציאם הם אהם לתקיים  
אלפי שלום יאר השרש  
האצלחחםם אז לעיני קדושה  
התקשה עכשה 05-04-03-02-01

לימינו  
ידן חיה בת הדס  
יוסי בן הלן  
צורי בן רחל  
דייזה בת חוה

לישיק  
בנימין בן חסיה  
אלדן בן חוה  
ספיר בת עליזה  
ליך בת עליזה

לחובלת  
אסף בן חיה  
רושין בן דיה  
אלעד בן ענה  
אלדן בן ירדנה

ליחילי ששבת  
שלמה בן ג'ון  
סילית בת חנה  
חן בן חיה  
שמעון בן ילדנה  
יואב בן חנה



# סיפור לשבת

הרב צבי נקר

## חסד בשתי מהדורות

ארוחת ערב מושקעת, ובעלי נכנס אל השכן כדי להחליף עימו מספר מילים. הוא חוזר לאחר כשעה מזועזע:

"לא ייאמן", הוא אומר, "יהודי גלמוד".

"מה זאת אומרת?" התעניינית.

"אין לו אף אחד בעולם! לא אשה, לא ילדים, אחים, חברים - כלום. הוא פשוט בודד בעולמו של הקדוש ברוך הוא. הוא יושב עם עצמו במשך שנים, בקיץ ובחורף, שבתות וימים טובים. חוץ מכמה מתפללים שהוא מכיר מבית הכנסת - הוא לא מחליף מילה במשך ימים שלמים!" "תגיד לי שהוא מוזמן אלינו בכל שבת לסעודות", הודעתני תניינית. זו היתה ההתחלה לקשרי שכנות הדוקים. השכן הגיע לסעודות.

בהתחלה בהיסוס, אבל במהירות רבה הפשיר הקרח. הילדים התחבבו עליו, הם נכנסו אליו לפעמים באמצע השבוע ובידיהם צלחת של מרק חם שכעת סימתי לבשל או פרוסות עוגה, לפעמים הוא למד עם הילדים, הם אימצו אותו כסבא של המשפחה. באחד הערבים, כשנכנס בעלי לבקר את השכן, פרץ השכן בבכי ואמר לו:

"מעולם לא היו לי שנים טובות כמו אלו, אני מרגיש שכעת יש לי משפחה. ה' דאג לי דווקא בתקופה הקשה הזו שאני עובר". ואז גילה את אוננו של בעלי כי בחודשים האחרונים הוא חלה במחלה קשה. "זו הסיבה שעברתי לגור כאן, כדי להיות קרוב יותר לבית החולים ולגור בקומה נמוכה. לא עלה בדעתי איזו הפתעה מחכה לי, שכנים נהדרים כאלו". בעלי הצטער מאוד לשמוע על מחלתו, ומאותו יום התפללנו לרפואתו והשתדלנו להקל עליו במידת האפשר.

החודשים חלפו, ומצבו של השכן הורע. הוא אושפז בבית החולים, ואנחנו ארגנו תורניות של ביקור חולים בין אנשי השכונה. ביררנו אצל עסקנים על רופאים טובים, עשינו ככל אשר ביכולתנו לעזור לו, אבל זה היה מעט כל כך, לא היתה לנו אפשרות להחזיר לו את בריאותו.

שנתיים סבל היהודי היקר הזה, עד שהחזיר את נשמתו לבוראה. הכאב היה גדול, הרגשנו שאיבדנו סבא קרוב. כמוכן, ארגנו לו לווייה מכובדת, ויהודים יקרים שיתפללו לעליו נשמתו.

לאחר השבעה, שאף אחד לא ישב אותה בפועל, קיבלנו מכתב מעורך דין, ובו הודעה כי הדירה הסמוכה נמסרה לנו בירושה.

היינו בהלם מוחלט... אני יודעת שככה מספרים בסיפורים, על אנשים שסייעו לקשיש ולבסוף זכו בדירתו, אבל מעולם לא שמעתי על סיפור כזה במציאות. הרגשנו אי נעימות גדולה, מתנה ענקית כזו של דירה היתה מעל ומעבר לכל פרופורציה מול העזרה והתמיכה שהגשנו לו, על אף שאכן השתדלנו לעשות ככל שביכולתנו. לעומת זאת, סביר להניח שאילו היה הקשיש מפרסם את העובדה שהוא מחפש אנשים שיעזרו לו תמורת הדירה, הוא היה משיג רבים וטובים מאיתנו, אבל לא היתה זו קרבת אמת אלא בינוס בלבד.

לאחר מספר חודשים שברנו את הקיר המפריד בין הדירות, שטח הדירה הכפיל את עצמו. כיום יש לנו דירה גדולה מאוד שמתאימה לכל צרכנו, וידיעה ברורה שיש מי שדואג לכל צרכינו ברחבות. ופעם בשנה, ביום האיראצייט, בעלי מארגן מניין של יהודים לעלות אל קברו של השכן שהיה שליח טוב משמים.

בעצמנו דירה. זה נשמע לי הגיוני יותר מאשר שהורינו יקנו בעבורנו דירה."

"הדירה שלנו לא תציל את הוריי, אם הם מתכננים לקנות עשר דירות, לכל אחד מילדיהם, מה תועיל להם דירה אחת שאותה עליה? ובכלל, כל האחים והאחיות שלנו מקבלים".

"אני לא יודע איך ההורים קונים דירות רבות כל כך, אני באופן אישי מעדיף להתפלל ולבטוח בה' שידאג לנו בדרכי שונה".

כאמור, היו אלו שנים שבהן רעיונות מסוג זה היו נדירים. לא הכרתי בסביבתי אף זוג שהתחתן ונשאר לגור בשכירות, זה היה נשמע לי מופרך לגמרי. אבל בימים שחלפו, הפכתי את הרעיון במוחי, והחלטתי שעל אף שלא קיבלתי תשובות מעשיות מבעלי, איך נתמודד ללא דירה, עלי לבטוח ולהיות רגועה שהחלטה שמקבלים מתוך רצון לכבד את ההורים בוודאי רצויה ומקובלת לפני ה', והוא יהיה בעזרנו.

"אולי נסכם עם ההורים שרק לעת עתה אנחנו מוותרים על קניית הדירה, ובהמשך אם לא נסתדרה הם יעזרו לנו", ניסיתי בניסיון אחרון לרכך את ההחלטה, אבל בעלי התנגד.

"לא נשאיר לעצמנו פתחון להתחרט, נסמוך על הקדוש ברוך הוא".

אשה כשרה עושה רצון בעלה, ומתחזקת באמונה בריבון העולמים הון מקרני ראמים עד ביצי כינים, ואני השתדלתי להיות כזו. ההורים הופתעו, התנגדו קצת, ולבסוף הודו בשמחה שזו עזרה עצומה. הם בירכו אותנו שנזכה בקרוב להגיע לדירה משל עצמנו, ואנחנו ענינו אמן ברוב כוונה.

השנתיים הבאות לא היו קלות, ניסיונות רבים היו מנת חלקנו. אחיי הצעירים ממני נכנסו לדירות משלהם, ורק אנחנו החלנו מכיסנו בכל חודש סכום לשכירות, סכום משמעותי שצמצם את אפשרויות המחייה שהיו בכל מקרה מצומצמות, אבל בעלי שמח בקושי שנשלטנו על כתפינו, והשתדלתי לדבוק בשמחתו.

חלפו שנתיים, חכינו בדירה משלנו. זה היה מוזר כל כך, אבל באותה תקופה בדיוק יצא פרויקט ממשלתי של סיוע לחסרי דיור. נרשמנו, וקיבלנו דירת שכירות תמורת תשלום נמוך, ובהמשך רכשנו אותה במחיר סמלי. זה היה פרויקט שאני באופן אישי לא שמעתי כמוהו קודם לכן, הרגשתי כאילו הוא 'נתפר' בעבורנו במיוחד. זו היתה דירה קטנה אבל חמודה. ההורים וכל המשפחה, השתתפו בשמחתנו על שזכינו בדירת קבע בבניין צעיר וחביב.

השנים חלפו, המשפחה גדלה ברוך ה', והדירה החלה להיות קטנה וצפופה.

"תוך שנה שנתיים נהיה חייבים לעבור לדירה גדולה יותר", שחתי לבעלי באחד הערבים, "איך נוכל לעמוד בכך?"

"אל תדאגי, מי שדאג לנו עד כה, ידאג לנו הלאה". ענה בעלי שנשארג רגוע לחלוטין.

"אבל איך?" שאלתי. "לא יודע".

גם לחלק מן השכנים החלה הדירה להיות צפופה. השכנים בדירה הסמוכה, מכרו את דירתם ועברו לדירת ארבעה חדרים באזור מרוחק. הפרידה היתה קשה, היינו שכנים קרובים, אבל שמחתי שבבילם, קשה לחיות בתנאי צפיפות. כשמעתי שלדירתם מגיע יהודי מבוגר, הצטערתי. אם עד עתה היתה לי תקווה שיהיה לי תחליף לקשרי השכנות הקרובים, התבדיתי.

למרות זאת, כשהגיע השכן החדש, לא היססתי, הכנתי

כשנה לאחר נישואי החליטו הורי ש'זהו זה': הגיע הזמן לרכוש לנו דירה. אני רביעית מתוך עשרה ילדים - בלעה"ה בעוד אחי ואחיותיי הגדולים ממני נכנסו לדירה שנרכשה בעבורם מיד לאחר חתונתם, אנחנו, בשל התלבטויות שונות שהיו לנו סביב המקום שבו אנו מעוניינים לקבוע את משכננו - התעכבנו. את תחילת דרכנו עשינו בדירת שכירות חביבה, בתקווה שתוך שנה נעזוב אותה לטובת דירה משלנו. בשנה זו נולד בנו הבכור, האח הקטן ממני בשנה התארה, והוריי שהיו בשלב בירור בעניין דירה בעבורו, חשבו שזה הזמן לדאוג לקורת גג גם בעבורנו.

קעת הציפיות שלנו כבר היו ברורות ומגובשות. העדפנו לוותר על מיקום מרכזי תמורת חדר נוסף, קומה נמוכה עדיפה על בניין חדש, וכמה נקודות נוספות, שלפני שנה, כשנישאנו, עדיין לא חשבנו עליהן.

יצאנו עם הוריי למסע בדיקות וביורורים, כשהורי בעלי המתגוררים בעיר רחוקה נותנים את ברכתם.

דירה לא קונים בחנות וגם לא בפזיזות. היה עלינו לפנות מספר ערבים, לראות דירות, לשמוע מבעלי הדירה וגם משכנים על מעלות הדירה, ולנסות לאתר את חסרונותיה. אנחנו התמקדנו בצד הזה של הדירה, בעוד הורינו משוחחים עם בעלי הדירה על הנושא הכספי. אמנם לא היינו שותפים פעילים בשיחה, אך כמובן שמענו את מחירי הדירות.

באחד הערבים, כשחזרנו מסבב נוסף כזה, הבחנתי כי בעלי מהורהר מתמיד:

"זה לא הגיוני", הוא אמר לי. "מה לא הגיוני?" חתכתי את רצועות הפלפל לדקות יתה, מסדרת אותן על הצלחת.

"תחשבי עלינו", הוא ביקש, "בקושי מסיימים את החודש, כל פלפל נקנה בחישוב, איך נקנה ליוסי דירה בעוד עשרים שנה?"

"נו, איך?" שאלתי, מוסיפה גם טבעות מלפפון שנקנה במיטב כספנו, לצלחת. "זה מה שאמרת, זה לא הגיוני".

"ואולי בעוד עשרים וחמש שנה כבר נצטרך לקנות שלוש דירות", הגדלתי את התמיהה.

אחר כך המשכנו לדון על הדירות שראינו, על כיווני האוויר, על גודל החדרים, כשאני שוכחת לגמרי את מה ששמעתי עד כה. מוזר? נו, אז מה. ככה דרך העולם. הילדים בעזרת ה' גדלים ונישאים, וקונים להם דירות. איך נקנה? כמו כולם!

כיום המודעות למצוקה הכלכלית גדלה. שומעים על זוגות רבים שקונים בעצמם את הדירה, או לכל הפחות לוקחים על עצמם את המשכנתא, אבל בשנים ההן (לפני קרוב לעשרים שנה) היה ברור (בקהילה שממנה הגעתי לפחות) שמי שנישא - מקבל דירה, בדיוק כפי שהוא מתחתן באולם לצליליה של תזמורת (אולי גם זה לא מובן מאלי, מה דעתכם?). לא שמענו על אפשרות אחרת, אבל בעלי, כאמור, הוטרד מהעניין, ועל אף שאני המשכתי בעיסוקי, הוא נכנס ובדק את העניין ביסודיות.

כעבור יומיים, כשהציעו לנו הוריי לבוא לראות דירה נוספת, ביקש בעלי לדחות את העניין, ואני עדיין לא קישרתי בין הדברים. בערב הוא שטח לפני את הרעיון המוזר ביותר שיכולתי להעלות בדעתי:

"אולי נקנה בעצמו דירה, בלי להיעזר בהורים?" הוא שאל. "נקנה? דירה? זה היה נשמע מופרך לגמרי איך? נותר על הלחם והטיטולים? על חשבון החשמל? וגם אם נותר, הרי מדובר בסכום אסטרונומי".

"אני עדיין לא יודע איך", הסכים בעלי, "אולי לעת עתה נמשיך להתגורר בשכירות, עד אשר יתאפשר לנו לרכוש



## ראש השנה לאילנות

### מה מיוחד בחודש שבט ובפרט ביום ט"ו בשבט? ומה מסמל לנו ראש השנה לאילנות?

השבוע חל חודש שבט ואף שאין לנו חגים בחודש זה מ"מ חל בו ט"ו בשבט שיום זה הוא ראש השנה לאילנות, ולכן נבאר מה הוא ראש השנה לאילנות.

המשנה במסכת ראש השנה אומרת שיש ארבעה ראשי שנה במשך השנה:

1. אחד בניסן- ראש השנה לסדר החגים בשנה, ולמנין שנות המלכים של מלכי ישראל.

2. אחד באלול- ראש השנה לענין מעשר בהמה, שיש מצוה להפריש אחד מכל עשר בהמות שנולדו לאדם ולהקריב אותה לבית המקדש, ובתאריך א' באלול זה יום ראש השנה למעשר בהמה ובהמות שנולדו אחר א' באלול אינם נחשבות ממנין השנה הקודמת ואי אפשר להפריש מהם על הבהמות שנולדו לפני א' באלול וכן להיפך (יש דעות במשנה שסוברים שב-א' בתשרי זה ראש השנה למעשר בהמה).

3. אחד בתשרי- ראש השנה לכל העולם כולו מי יחיה ומי ימות, פרנסה זיווג וכו' וכן מה יקרה כל השנה כולה.

ועוד ב-א' בתשרי זה ראש השנה לענין שמיטה ויובלות, והיינו שכל שבע שנים יש שמיטה ואסור לעבוד בקרקע ואחר שעברו שבע שמיטות בשנת החמישים היא שנת יובל ואת מנין השמיטות והיובלות אנחנו מתחילים למנות ב-א' בתשרי.

ועוד מ-א' בתשרי מונים את שנות האילן לענין ערלה, והיינו שאסור לאכול פירות שגדלו על עץ חדש שנטעו אותו במשך שלוש שנים בגלל איסור ערלה.

ועוד מ-א' בתשרי מתחילים שנות המעשר לענין תבואה וירקות, והיינו שהרי בשמיטה יש שבע שנים ובשנים א' ב' ד' ה' של השמיטה מפורשים מעשר שני ובשנים ג' ו' של השמיטה מפורשים מעשר עני ובתאריך א' בתשרי זה ראש השנה למעשר הירקות והתבואה, וגם ירקות שגדלו אחר א' בתשרי אי אפשר להפריש מהם על הירקות שגדלו לפני א' בתשרי וכן להיפך.

חמישה עשר בשבט (ט"ו בשבט) - ראש השנה לאילנות לענין מעשר, וכמו שביארנו אצל ירקות כך גם הדין אצל אילנות שפירות שגדלו עד שליש לפני ט"ו בשבט הם לשייכים לשנה אחת ופירות שגדלו מעל שליש בט"ו בשבט הם שייכים לשנה הבאה ואי אפשר להפריש אחד על השני.

הטעם שבט"ו בשבט קבעו חכמים שהוא ראש השנה לאילנות כיוון שבתקופה זו רוב הגשמים ירדו ורוב פירות הארץ מתחילים לבלב והוא חג של התעוררות ופריחה של האילנות והצמחים, וזה יום שמתחדש בו כוח האדמה להוציא פירותיה ולהראות את שבהה של ארץ ישראל שנאמר עליה "ארץ חיטה ושעורה וגפן תאנה ורימון ארץ זית שמן ודבש" (דברים פ' ח' פסוק ח'), ויום שאדמת ארץ ישראל מתחדשת להוציא את טוב פירותיה הוא יום של שמחה לעם ישראל שאוהב ונוחל את ארצו.

**א.** לזכרון של יום ט"ו בשבט שהוא ראש השנה לאילנות נוהגים לאכול את מפירות האילן ובפרט מפירות שבעת המינים ונוהגים גם להדר ולקחת פרי חדש כדי לברך עליו ברכת "שהחינו", ויש שנוהגים לערוך שולחן עם פירות שבעת המינים ולומדים משנה או זוהר שמדבר בענין הפרי ואחר כך אוכלים אותו.

**ב.** אכילת הפירות ביום ט"ו בשבט היא מעין שבה לה' יתברך אשר ברא בעולמו אילנות טובות כדי שיוכלו בני אדם ליהנות מהם, ויום זה שמסמן את השגשוג של האדמה, הוא יום חשבון נפש לאדם שיתבונן על מצבו הרוחני ועליו להיות כמו האילנות שהולכים וגדלים כך הוא צריך לדאוג שיהיה במצב תמידי של עלייה ושגשוג ברוחניות וכמו שנאמר "כי האדם עץ השדה".

**ג.** כתוב בספר התודעה בשם ספר בני יששכר "שקבלנו מאבותינו להתפלל בט"ו בשבט על אתרוג כשר ויפה ומהודר שה' יתברך זימן לו לצורך חג סוכות, כי ביום זה עולה השרף באילנות והוא כפי הזכות של כל אחד מישראל, ולכן מה טוב ומה נעים שיתפלל האדם ביום זה ראשית יסוד הצמיחה שזימן לו ה' יתברך את פרי העץ הדר (אתרוג) ותפילתו תעשה פירות".

**ד.** יום ט"ו בשבט אסור להתענות בו, ואין אומרים תחנון ונפילת אפים בשחרית וגם לא אומרים אחר תפילת שמונה עשרה מזמור "יענך ה' ביום צרה", מזמור "תפילה לדוד" שנמצא אחר ובא לציון, וכן תפילת מנחה אין אומרים תחנון ונפילת אפים, וכן במנחה שלפני ט"ו בשבט (היינו מנחה של יום י"ד בשבט).



אימון אישי הרב אהרן פרידמן

## איך מתמודדים - פיטורין ממקום העבודה

השפעתם של פיטורין ממקום עבודה עשויה להיות קשה מאוד על המפוטר גם כאשר הסיבה לפיטורין היא סגירת מקום העבודה וכדומה, ולא רק כאשר הסיבה היא חוסר שביעות רצון של המעסיק. אם נוסף על כך הוא אינו מצליח למצוא מקום עבודה חדש בתוך זמן קצר, מצבו קשה יותר.

קל מאוד לאדם 'מפוטר' לראות בפיטוריו אות וסימן להיותו נחות, חסר ערך ולא רלוונטי, וככל שהמצב נמשך גדלה התסבוכת. לעתים המצב בבית מוסיף שמן למדורה. אם היחסים לא היו תקינים מלכתחילה, עלול בן הזוג או קרוב משפחה אחר לזרוק אבן אחר הנופל ולהשתמש בפיטורין ובחוסר יכולתו של האדם להתפרנס בכבוד, כהוכחה להיותו 'חדל אישים'. ואולם גם כאשר אף אחד מבני המשפחה ובסביבה אינו נוהג כך, די שהיושב בבית באפס מעשה סבור שמישהו חושב כך עליו, כדי לפגוע בו עמוקות ולהעניק לו תחושת אי נוחות בקרב בני משפחתו או סובביו.

מובן שלא כל פיטורין ממקום עבודה דרמטיים וסוערים כל כך, אבל ברמה כלשהי, הסרט-נע של החיים אינו נעצר אף לרגע, ולא לעולם חוסן. בשלב זה או אחר של החיים, רוב האנשים פוגשים את היום שבו הם יורדים ממעמדם ומאבדים את השפעתם. וזה אף פעם אחת לא קל. רבים מאלה שכלפי חוץ מעמידים פנים כמקבלים את המציאות הזאת בקלות, במסתרים בוכה נפשם, ולפעמים בני ביתם משלמים מחיר כבד בהיותם הקרובים והזמינים ביותר לספוג ולשלם את מחיר המרירות.

לא קל בכלל להתמודד במצבים כאלה. נחוצה חכמה כדי לדעת איך לפעול, ובעיקר- כוח ועוצמה כדי להצליח להתמודד עם המצב החדש שנוצר ועם השלכותיו.

גיל ההתבגרות:

'גיל ההתבגרות' הוא הכינוי הרשמי לשנים שבהן מתרחש המעבר מילדות לבגרות. בפי העם הוא נקרא 'גיל הטיפש-עשרה', ולא בכדי. המעבר מילדות לבגרות עשוי לעורר קשיים רבים, בגלל השינויים הדרמטיים (לפעמים) והתכופים (בדרך כלל) המתרחשים בו בשלל היבטים.

מלבד רמת הלימודים ההולכת ועולה ככל שהילד הולך ומתפתח, ושאר השינויים הנלווים להתפתחותו, יש שינוי דרמטי המאפיין את הבנים בעיקר, והוא השינוי במעמדה. בגיל זה הבן נכנס לשיבה קטנה ונקלע לסביבה חדשה שבה בחורים אחרים מאלו שעמם גדל ולמד במהלך כל שנות ילדותו. בעקבות זאת עליו למצוא מחדש את מקומו בחברה ולבסס את מעמדו גם מבחינה לימודית וערכית. אצל חלק מהבחורים בגיל זה, השינוי מתבטא גם בעזיבת הבית ומעבר לשינה בפנימייה בימות השבוע, ואף בשבתות.

שכיח למדי שהשינויים הללו ברמותיהם השונות משפיעים לרעה, שכן בעקבותיהם הנער מאבד את מקומו, וכתוצאה מכך- גם את ביטחונו העצמי, והוא מפתח קשיי הסתגלות לסביבה וקשיים נוספים בינו ובין עצמו.

יש מן המתבגרים שדימויים העצמי מושפע במיוחד מן השינויים החיצוניים המתרחשים בגופם בקצב מוגבר ובולט בשנים אלו.

לא ייאמן כמה רבים הם הסובלים מאובדן זהותם בגלל השינויים הללו, ועד כמה מצבים כאלה יכולים להשפיע על התפתחות הערכה עצמית לקויה. בתקופה זו, שבה הצעיר מנסה למצוא את מקומו ולפתח זהות עצמאית, די בהערה צינית או בבדיחה על חשבונו, כדי לזרות מלח על פצעיו של המתבגר ולהזיק לו יותר מכפי שנראה כלפי חוץ.

# רגע חושבים

הרב יהודה שמעוני

## מה הסטארט אפ היהודי הכי גדול בהיסטוריה?

גאונים, ראשונים ועד אחרוני דורנו.

### זאת היסטוריה!

איך משמרים ומטפחים היסטוריה כזאת? לאורך רצף כה ארוך של דורות, ועוד בתנאי גלות, שואה, אינקוויזיציה ורדיפות? פרשתנו מגלה את הסוד.

הפרשה כולה, מהפסוק השני שלה ועד סופה, עוסקת בהעברת המסרים לדור הבא: "ולמען תספרו באזני בנך וכן בנך", "לך ולבניך עד עולם", "והיה כי יאמרו אליכם בניכם מה העבדה הזאת לכם", "והגדת לבנך ביום ההוא", "והיה כי ישאלך בנך מחר לאמר" ועוד ועוד.

### הסיפור.

זה ללא ספק המצאת התורה והיהדות הכי גדולה. תתבוננו ותראו, כמה פעמים אנו יושבים כעם, כמשפחה וכחברה, ומספרים: ליל הסדר, קריאת המגילה, קריאת איכה, פרשת שבוע, שולחן שבת, שיחות, ספרים, סיפורים, משלים ועוד.

במיוחד בדור שבו הכל חד פעמי. הכל מהיר וכולם מחפשים את "הדבר הבא". בתקופה טכנולוגית שבה רצים קדימה ואין זמן לספר על העבר. נזכור את תפקיד חיינו: להעביר לדור הבא את הסיפור המשמעותי שלנו. את ערכי הנצח הרלוונטיים מתמיד. הלוואי שנצליח. **בטוח שנצליח.**

הרב יהודה שמעוני מגיד שיעור בישיבת אור דוד להרצאות נוספות בקרו באתר 'ישיבת אור דוד'

מה אתם אומרים? מה ההמצאה הכי גדולה של העם היהודי?

דיסק און קי? הוייז? המזל"ט? עגבניות השרי? אולי תורת היחסות של איינשטיין?

אני מבקש לשתף אתכם בזיכרון ילדות שלי. ילד בן 10 שגדל בתל אביב.

קיץ 1986, אליפות העולם בכדורגל - מונדיאל מקסיקו - והשם החם ביותר באותם ימים היה: "מראדונה". בכל מפגש משפחתי, בכל שיחת סלון ובכל מקום בתקשורת דובר על השחקן הארגנטינאי, כוכב הטורניר שבמו רגליו (וגם ידיו) הביא את גביע העולם לנבחרת ארגנטינה.

אותו שחקן מחונן, (שבחיינו האישיים לא היה כלל דוגמא וסמל להתנהגות מוסרית ונימוסים בסיסיים) מת לפני כשנה ואז הספידו אותו "כשחקן היסטורי" ואת שעריו כ"היסטוריים".

ואני רוצה להבין מה זה היסטורי?

בעוד מאתיים שנה, חמש מאות או אלף שנה, מישהו לדעתכם יכיר את השם הזה? האם ילמדו עליו בשיעורי היסטוריה בבית הספר? איזה מורשת היסטורית הוא השאיר? מה זה בכלל היסטורי?

ולהבדיל מיליוני הבדלות בין הטמא לטהור, עינינו רואות כיצד בכל העולם ילדים ומבוגרים משננים ולומדים בחרדת קודש, אירועים היסטוריים שהתרחשו לפני כ-6,000 שנה: "בראשית ברא אלוקים וכו'". לומדים כל פרט אפשרי על דמויות היסטוריות שלפני אלפי שנים: האבות הקדושים, השבטים, משה, אהרון, נביאים, מלכים, תנאים, אמוראים,

## קבעת עיתנים לתורה?



**אור החיים הקדוש**

פירוש אור החיים על התורה בכל מוצ"ש בשעה 22:00



### הדרשה השבועית

בכל יום רביעי בשעה 22:00  
רחוב במכבים 108 בני ברק  
ניתן לצפות באתר הישיבה Rabenu.com  
ובערוצי הלזון



### שיעור שבועי

מוסר | יהדות | הלכה  
בכל יום שני בשעה 20:00

**חשוב לדעת!**

ניתן לצפות בכל הדרשות של הרה"ג דניאל זר שליט"א באתר הישיבה "אור דוד" ובמגוון רחב של רבנים נוספים בכל הנושאים